

Școala Noastră

Se tipărește sub îngrijirea d-ului
SAVA BĂRBĂTESCU
INSTITUTOR

FOIE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI.
APARE LA 10 ALE FIECĂRUI LUNI
ABONAMENT PE UN AN 30 LEI

REDAȚIA
Școala No. 1 băeji T.-Severin

Salariile învățătorilor

Între chestiunile din ordinea de zi a Congresului Corpului didactic primar din anul acesta s'a repus problema salariării. Au fost poate douăzeci de congrese învățătoresci cari au arătat țării mizeria în care se sbat învățătorii! Ameliorările în vremurile bune — căci vremuri bune au fost până la războiu! — se făceau totuș numai cu lingurița.

Abia după războiu s'a găsit un ministru care să ne recunoască formal — printr'un decret lege — nedreptatea ce ni se făcuse atâta decenii. Dezastrul monedei și diferitele sisteme de „carbe” și „coeficienți” — aplicate într'un chip pentru anumite categorii de funcționari și într'alt chip pentru învățători — au adus pe învățători în starea de mizerie de azi — plătiți mai prost decât văcarul satului, care, cu plata în natură, își are cel puțin existența asigurată! Un învățător pregătit în școli 10—12 ani, trimis din Oltenia în Maramureș, Dobrogea ori Basarabia, e plătit cu 3000 lei lunar, sumă cu care nu poate găsi, de cele mai multe ori, o cameră de locuit și o mâncare caldă.

S'a cerut și vom cere mereu repararea acestei strigătoare nedreptăți. După congresul din 1929 s'a făgăduit o îndreptare și până azi — deși au trecut opt luni din anul financiar curent — nu s'a făcut nimic. În țara românească se găsesc destui bani de se plătesc miniștri fără ministere — mai mulți decât în orice țară din lume — de se plătesc „cetele de voynici”, pentru a sparge capul oamenilor de ispravă, de se înființează DIRECTII DE CULTURĂ în ministere, cari numai de cultura celor mulți nu se îngrijesc, de se trimit misii și misionari cu huzunarele pline, să se plimbe, etc, etc, dar pentru învățători „bugetul nu îngăduiește” nici cel mai mic spor, nici măcar repararea nedreptății „vestiților coeficienți”.

Oștirea este pavăza înarmată a țării. Școala este pavăza virtușilor sufletești împotriva viciului, urii și a anarhiei, ce pot ușor să incolțească din întunerec.

Nu mai cu un suflet oțelit și cu un braț înarmat se va plămădi viitorul acestui neam pe aceste meleaguri, vecine cu haosul dela răsărit.

Luați-ne grija zilei de mâine a noastră și a familiilor noastre prin plata unui salariu omenesc și cereți-ne ori câtă muncă, ori cât apostolat!

Strigătul nostru se duce până la Acela ce întrupează toate nădejtile neamului acestuia — până la Măria Sa Regele — și îi cere respectuos să intervină cu autoritatea M. S. ca dreptate să ni se facă!

S. N.

CURSUL PRIMAR SUPERIOR

După încercări de 6 ani, după zadarnică risipă de suflet din partea învățătorilor, cursul primar superior, sau mai bine zis învățământul pe șapte ani, a dat faliment.

Fac afirmația aceasta cu riscul de a fi învinuit de lipsă de patriotism. Căci sub flamura patriotismului și a unei nefermurate dragoste pentru săteni s'a pusesse la reforma învățământului primar.

Inițiativa de a pune școala în ritmul unor vremuri noi, a fost cât se poate de laudabilă. Numai că inițiativa aceasta a pornit din entuziasmul unor suflete ce n'au cunoscut îndeajuns — sau poate sub un aspect fals, ființa satului nostru. Poate că au privit-o superficial, — fie din goana automobilului pornit într'o cursă de aporturi politice, — ori din simplă plimbare, fie dintr'un

biourou, învăluită în mirajul de părtării și al poeziei.

Accentuez dela început: Inițiativa de reformă a învățământului primar a fost absolut necesară. Aplicarea însă s'a isbit de piedici de peste puțință de înlăturat. Iar rezultatul: Complectă desorganizarea a învățământului primar și zadarnică irosire de suflet din partea învățătorilor.

Ne au întrecut vecinii! Ne au întrecut Bulgarii, era refrenul în-oitorilor. Și în această privință dacă judeci lucrurile după numărul școlilor solid clădite, ori după procentul celor cari știu să slovenească buchile unei cărți cu isprăvi haiducești, le dai dreptate.

Cei cari au avut însă prilejul să cunoască satele bulgărești, să găzduiască în case de înstăriți gospodari cu gospodine știu-

toare de carte, și au văzut acolo lavițe de pământ acoperite cu rogojini fiind loc de paturi și scaune, — uneori chiar de mese — au făcut comparație între aceste gospodării și casele noastre, — chiar cu stuf acoperite, dar cu pridvor dinainte și cu măestrite chilimuri așezate vig pe paturi ori pe lăzile de zestre, îndreptățiți sunt acștia să pună la îndoială afirmația că ne-au întrecut Bulgarii. Iar cei cari i-au cunoscut pe vecinii noștri dela miază-zi, și n'au focul luptelor ori în amarul zilelor de captivitate, cei cari au văzut pe „voynicii” lor chinuind răniții ce neputincioși se rugau de îndurare, încrucișând baioneta în trupul lor greu mușcat de gloanțe, tăindule limba, scoțindu-le ochii și înșirându-le intestinele după gât, afirmația, fipată de multe ori în auzul străinătății, că ne-au întrecut Bulgarii, taie în sufletele noastre mai greu decât o insultă.

Căci nu slovenirea unei bucoavne înalță pe om. Cartea este numai un mijloc de educație. Și dacă între educator și elevi nu este dragoste, cuvântul lui sună în pustiu, după cum în deșert se sbate dacă îl încarci cu muncă prea împovărată pentru puterile lui.

Și de aceste două păcate s'a făcut vinovat învățământul primar pe șapte ani.

Art. 12 din reg. legii inv. primar obligă pe elevii cari n'au trecut în alte școli mai înalte, să urmeze cursul primar până la vârsta de 16 ani.

Cei din cursul superior urmează și ei la școală, ziua întregă (o dispoziție luată în timpul din urmă). S'a avut în vedere apropierea cât mai strânsă dintre elevi și școală, cât și îndrumarea tinerilor vlăstare spre munci practice și raționale. (În ultimele două clase, 1/3 din orele săptămânale e consacrată culturii generale, iar 2/3 sunt consacrate educațiunii sociale și activității practice. (Art. 112 regl. inv. primar).

Rezultatul după 6 ani de experiență: sătenii dușmănesc școala, dușmănesc pe învățător, iar seriile de absolvenți ai învățământului primar cu 7 clase, acolo unde sunt absolvenți, se prezintă cu mult sub nivelul seriilor cu 4 sau 5 ani de școală.

Să analizăm pe rând aceste efecte:

1. Sătenii dușmănesc școala. Până după războiu, școala sătească era desconsiderată. Inițiativele iubitorilor de sate erau, dacă nu complect înăbușite, dar mult îngreunate de disciplina partidelor. Era mentalitatea vremii: Țăranul, bun doar pentru paradă... să inspire poezi... încolo, ilot pe moșiile altora. Ce-

rințe fizice? Le îndestulau un codru de mămligă, — dese ori stricată. Cerințe sufletești? Ce nevoie are de așa ceva o unellă sortită să stoarcă din glia aspră, aur pentru stăpâni?

Învățământul primar era obligatoriu. Dar câți săteni își dădeau copiii la școală și câți învățători făceau apostolat la sate în vremurile acele?

Categoric imperativ al unor vremuri ce se cereau înoite, — a schimbat în mare măsură viața țărânului. A ajuns proprietar pe pământul său. Pe masă-i, bucata de pâine a început să i-a locul mămligei. Sub îndemnul unor oameni de bine, — descătușați de lanțurile disciplinei de partid ori clasă ce i-ar fi stingherit în alte vremuri, — au început să-și zidească localuri de școală și cel mai umil cătun se mândrește cu școala sa.

Și au pus și suflet și bani sătenii noștri pentru ridicarea locașurilor de lumină, — și totuși — pare paradoxal, dar așa este: săteanul a început să urască școala. Spun ei că actuala școală, — cu 7 ani obligatorii, — răpește brațele de muncă. Carte mai multă decât în vechea școală nu învață. Frecvența neregulată a majorității elevilor, fac ca un absolvent, sau în cele mai dese cazuri un elev ajuns la 16 ani și scăpat de școală, să rămână numai cu cunoștințele căpătate până în cl. IV.

Rezultatele practice nu se văd deloc, iar care se zăresc ici și colo, mai bine n'ar mai fi.

Un exemplu: În regiunea de câmp, învățătorul nu poate să facă pe agronomul, să cultive rațional pământul cu elevii ultimelor clase, să facă grădiniere, etc. Motive? Nu are timp să-și lucreze nici pământul său. Nu se pricepe îndeajuns într'ale plugăriei, căci școala normală pentru altceva l-a pregătit.

În atelierile practice iarăși nu se face ispravă mare. Lipsesc maștri buni, — căci un meșteșugar nu face apostolat cu leafa de mizerie. — Lipsesc timpul pentru însușirea temeinică a unui meșteșug, iar orele de carte nu le poți sacrifica.

Cu fetele este și mai trist. Legea te obligă să le fii la școală până la 16 ani împliniți dacă nu absolviți mai degrabă școala. Dar la vârsta de 15 ani altă lege le dă voie să se mărite și nu'n puține locuri s'au întâmplat cazuri când elevele, să scape de școală, pe care îndreptățiți o găsisiau zadarnică pierdere de vreme, s'au căsătorit.

Atelierile de lucru manual, — acolo unde s'au înființat și pentru eleve, — mai mult strică de cât folosesc. Lipsa de maestre bine pregătite. Lipsa de unelle

